

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ
ਬਨਾਮ
ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਰਾਜੂ ਆਦਿ ਆਦਿ.
ਜਨਵਰੀ 20, 1995
[ਕੇ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਐਨ. ਵੈਂਕਟਾਚਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ (ਕ੍ਰਿਸੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ 'ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ) ਐਕਟ, 1975 :
ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ—ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ 'ਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ—ਫੈਸਲਾ: ਹਾਂ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਅਨੁਚਛੇਦ 142—ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨਿਆਇਕ ਨੋਟਿਸ—ਇਸ
ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ—ਨੋਟਿਸਾਂ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ—ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ
ਆਦੇਸ਼—ਸਮੀਖਿਆ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ (ਕ੍ਰਿਸੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ 'ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ) ਐਕਟ, 1975।

ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਚ ਜੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ
ਜੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰ
ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ
ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਸੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1. ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਨਿਆਇ ਦਾ
ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨਿਆਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ
ਅਨੁਚਛੇਦ 142 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ (ਕ੍ਰਿਸੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ 'ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ) ਐਕਟ, 1975 ਦਾ
ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਤਮ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਬੇਜ਼ਮੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਜਾ
ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇ।

2. ਜਦੋਂ ਲਗਭਗ 900 ਏਕੜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ
ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਯੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਨਾ ਲਿਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਇਸ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ
ਛੱਡ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ, ਇਸਦੀ
ਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ।

3. ਐਕਸ. ਏ-1 ਅਤੇ ਐਕਸ. ਏ-4 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸੀਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਤੇ
ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ
ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ।

ਯੋਦਿਦਾ ਚਕ੍ਰਧਰਾਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਲੂਸ ਦੁਆਰਾ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੂਬਾ ਏ.ਪੀ., [1990] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 523 ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਏ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਮੋਹਦ. ਅਸ਼ਰਫੁਦੀਨ, [1982] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2943-50 ਦੇ 1995।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 20.7.79 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 3042, 3066, 3068, 3004, 3074, 3003, 3045 ਅਤੇ 3046 ਦੇ 1979 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਕੇ. ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਿਸ ਅੰਜਨੀ ਐਯਾਗਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਮਿਸ ਕੇ. ਅਮਰੇਸਵਰੀ ਅਤੇ ਜੀ. ਨਰਸਿਮਹੁਲੂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੇਠਲਾ ਆਦੇਸ਼ :

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਗਏ।

3 ਸਾਲ ਅਤੇ 178 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਦਲਾਅ ਮਨਜ਼ੂਰ, ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਐਕਸ. ਏ-1 ਅਤੇ ਐਕਸ. ਏ-4 ਮਿਤੀ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1970 ਅਤੇ 9 ਦਸੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ 456.56 ਏਕੜ ਅਤੇ 433.17 ਏਕੜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਹੁਣ ਰੇਸ ਇੰਟੇਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੋਦਿਦਾ ਚਕ੍ਰਧਰਾਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ ਲੂਸ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੂਬਾ ਏ.ਪੀ., [1990] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 523 ਵਿੱਚ, ਸੂਬਾ ਏ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਮੋਹਦ. ਅਸ਼ਰਫੁਦੀਨ, [1982] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏ.ਪੀ. ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ (ਸੀਲਿੰਗ ਆਨ ਏਗਰੀਕਲਚਰਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼) ਐਕਟ, 1975 ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐਲਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੀਲਿੰਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਸਲੀ ਹਨ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਮਿਸ ਕੇ. ਅਮਰੇਸਵਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਫਰਮ ਨੇ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 2164/75 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕੰਡਕਰ ਅੰਗੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ 18, 1977 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਦੋ ਸੌਦਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ ਨਾਲ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸੈਂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਜਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟ. 142 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ (ਕ੍ਰਿਸੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ 'ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ) ਐਕਟ, 1975 ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਤਮ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਬੇਜ਼ਮੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਮਾਜਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਲਗਭਗ 900 ਏਕੜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮੀਟ ਆਊਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਸ. ਏ-1 ਅਤੇ ਐਕਸ. ਏ-4 ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ। (ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ, ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ)।

ਜੀ. ਐਨ.

ਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate